
Ryddige rammer for faglig samarbeid

AKTUELT I FORENINGEN

ANNE-KARIN RIME

anne-karin.rime@legeforeningen.no

President

Tillit er en grunnpilar i legegjerningen. Befolkningen skal være trygge på at medisinske vurderinger er faglig forankret, uavhengige og til pasientens beste. Åpenhet og gode habilitetsvurderinger er derfor ikke et tillegg til legeyrket. Det er en del av selve fundamentet.

Det er et faktum at mye av den medisinske utviklingen skjer i samspill mellom helsetjenesten, akademia og industri. Kliniske studier er en forutsetning for utvikling av nye behandlingsmetoder og for at norske pasienter skal få tidlig tilgang til ny behandling.

Skal Norge være et attraktivt land for klinisk forskning, må vi ha rammevilkår som gjør det mulig for leger å delta i slike studier.

En utfordring oppstår når regelverk og praksis ikke i tilstrekkelig grad tar høyde for denne virkeligheten. Habilitet handler om å sikre ryddige prosesser og åpenhet. Ikke om å mistenkeliggjøre faglig engasjement.

Ordninger som baseres på rigide beløpsgrenser eller forenklede terskler, kan i verste fall gjøre det vanskeligere å rekruttere klinikere til studier og faglige bidrag, uten at det styrker tilliten eller kvaliteten i beslutningene.

Legeforeningen arbeider derfor for rammer som kombinerer tydelige krav til åpenhet med realistiske og faglig forankrede habilitetsvurderinger. Vi forhandler nå om nye samarbeidsavtaler med industri der målet er full åpenhet om samarbeid og utbetalinger. Åpenhet er et virkemiddel for tillit. Ikke et uttrykk for at samarbeid i seg selv er problematisk.

I et lite land som Norge vil mange av de fremste fagmiljøene naturlig ha kontaktflater mot både akademia og industri. Det må vi kunne håndtere på en måte som ivaretar både integritet og faglig utvikling. Når leger bidrar med sin

kompetanse i forskning, undervisning og utviklingsarbeid, er det et gode for pasientene og for helsetjenesten.

Det er derfor avgjørende at leger er involvert når regelverket utformes. Habilitetsregler må bygge på forståelse for klinisk praksis og profesjonelt ansvar. I slike spørsmål er det derfor viktig at vi bidrar med innsikt og erfaring, samlet, saklig og kunnskapsbasert. Samtidig er det selvsagt at leger ikke skal delta i beslutninger der de har direkte personlige interesser i utfallet.

Åpenhet styrker profesjonen. Ryddige rammer gir trygghet. Og samarbeid, når det skjer transparent og faglig forankret, er en forutsetning for videre medisinsk utvikling.

Publisert: 2. mars 2026. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.26.03.11

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 4. juli 2026.